

«En aquesta crisi, de moment, s'ha anat a salvar el sistema financer. Ara toca salvar les persones»

ENTREVISTA. Des del passat 19 d'octubre, **Abel Piñel Lacueva** és el president de l'Advocacia Catalana. Degà del Col·legi d'Advocats de Manresa des del 2009, exerceix la tasca de mediador al Col·legi d'Advocats i ha format part de la intermediació hipotecària entre el banc i els desnonats, a la casa Amigant.

Des del 2011 és secretari de la comissió de Noves Tecnologies del Consejo General de la Abogacía Española. Especialista en Dret Canònic, forma part del Tribunal Eclesiàstic de Vic i és defensor del Vincle. Va formar part del Comitè que havia de validar els resultats del 9-N.

Quina va ser la teva experiència com a àrbitre de bàsquet?

-El meu pare havia estat àrbitre de bàsquet i jo de primer vaig estar una temporada com a anotador de taula. Del 1986 al 1992 vaig fer d'àrbitre fins a la Segona Divisió Catalana. M'agradava força i em servia per viatjar per tot Catalunya. També em va servir per entendre diversos aspectes de la condició humana, quan algunes persones adopten en l'esport actituds desmesurades i els pares sovint es barallen. Recordo una anècdota en un camp de Barcelona, d'un juvenil tirant a cistella i una mare histèrica insultant-lo, davant mateix. La passió i l'educació no se sabien portar correctament. Mai no vaig patir cap agressió. Tot i que era una activitat amateur, cobràvem un sou que m'ajudava a pagar els estudis. A Manresa aleshores teníem la delegació del col·legi a l'Ateneu de les Piques i després vam passar a un pis del carrer del Canonge Muntanyà. Vaig aguantar fins que em vaig esgotar.

Quina va ser la teva gestió com a representant de les Germanes Josefines en el tema de l'Ateneu La Sèquia?

-No sé d'on va sortir aquesta mala informació ni tampoc no sé com s'ha acabat el tema. A l'inici de l'ocupació, tan sols vaig fer alguna gestió. Les vaig assessorar en un altre tema administratiu, però després ho van derivar cap als API (Agent de la Propietat Immobiliària) o algun gestor de vendes. Pel que fa a la pregunta, quan ja estaven en el procés de venda, les germanes només em van fer una consulta i em van demanar una segona opinió, en saber que treballava amb el bisbat de Vic.

Fotografies: Francesc Rubí

Desnonaments

Com s'ha arribat a la situació dels desnonaments?

-Perquè la crisi ens ha desbordat econòmicament i no s'ha sabut reaccionar davant la problemàtica que suposa perdre un habitatge. Aquest passat desembre li vaig presentar al ministre Català un dossier de reclamacions de l'advocacia catalana, on es demana una llei de la segona oportunitat, coneguda com a llei de sobreendeutament. Es tracta de buscar solucions a la gent que ha perdut el seu habitatge perquè pugui refer la vida. Després de la petició al ministre, ha respost la vicepresidenta del govern espanyol per comprometre's a portar-ho a terme. En aquesta crisi fins ara s'ha anat a salvar el sistema financer, però ara toca salvar les persones. S'ha d'acabar amb la tragèdia que els pares que avalin els seus fills ho perdin tot. És clar que el sistema falla i s'han fet les coses malament.

Els bancs han actuat amb manca d'ètica?

-Han actuat mirant el negoci a curt termini, on els rendiments i els beneficis passen per davant de tot. Si bé no són els únics dolents de la pel·lícula, sí que tenen molta responsabilitat per ser poderosos. Que la banca sempre guanya és una realitat. Davant la crisi hipotecària, quan vam crear a Manresa l'Oficina Interhipotecària, l'Ajuntament va fer una crida a tots els bancs, que van ser receptius, però els seus serveis centrals van tenir unes respostes molt negatives. La política real la fa l'Asociación Española de Banca y la Confederación Española de Cajas de Ahorro, que són qui veritablement controlen l'activitat econòmica.

És just que el conjunt de la societat s'hagi de fer càrrec del seu forat econòmic?

-No. Ara el més urgent és trobar una solució al deute que no es pot tornar. Si una persona s'ha sobreendeutat perquè s'ha quedat sense feina, o per uns interessos abusius, ara s'ha d'aconseguir un pla de pagament limitat a 5 anys que li permeti seguir vivint dignament i extingir la resta del deute. Calen polítiques d'acompanyament, però que entenguin el dret a viure de les persones. No pot ser que per no poder retornar un deute una persona quedi condemnada de per vida com si tingués una cadena perpètua. Queda més condemnada que aquella altra que ha comés un delictes. No pot ser. És clar que la justícia no funciona. En democràcia, cal ser contundents i els recursos d'inconstitucionalitat haurien d'estar resolts, com a màxim, en 6 mesos.

Com ha estat la teva tasca de intermediació entre els bancs i els desnonats?

-Quan sorgeix el problema de la gent que es queda sense habitatge, el Col·legi d'Advocats de Terrassa crea un servei d'intermediació hipotecària conjuntament amb l'Ajuntament de la ciutat. Nosaltres proposem fer el mateix a Manresa i som el segon servei que es va crear a tot l'estat. L'Ajuntament munta aquest servei d'intermediació hipotecària al col·legi dels Infants, per tal que els afectats per haver-se quedat sense habitatge puguin establir converses amb les entitats financeres amb la intenció de superar la situació asfixiant que viuen algunes famílies. Ajuntament, Diputació de Barcelona i les entitats financeres negocien per trobar vies de solució. La situació és dura per als advocats, però tremenda per als afectats, que fan el que sigui per pagar la hipoteca, ja que no es volen quedar sense sostre, i en canvi, els rebuts de serveis elementals com la llum o l'aigua els deixen per a més endavant, en què s'hauran de tornar a espavilar.

Col·legi d'Advocats

Funciona la Mediació del Col·legi d'Advocats?

-La Mediació és una altra qüestió. La diferència és que és voluntària i igual entre les parts. La portem a terme des de les dependències del Col·legi. Tractem temes de família, i civils en general, com per exemple, de comunitats de veïns. També hi ha casos mercantils i recentment també de penals, sobretot pel que fa als temes menors, com per exemple els insults, que neixen d'un conflicte que si el podem atacar de base s'elimina el problema. Es tracta que el mediador posi en contacte les dues parts per arribar a acords en els punts que tenen en comú i si no s'arriba a afrontar millor el procediment judicial. Funciona bastant bé, sobretot a Catalunya, on hi ha la ràtio de casos més elevada en mediacions pel que fa a poblacions de més de 10.000 habitants. És una tasca molt positiva per als advocats, tot i que poder reclamar els drets del dèbil és dur, però també molt satisfactori. Hi ha molts casos en què la realitat supera la ficció.

Quina és la teva tasca com a degà del Col·legi d'Advocats de Manresa?

-Representació i direcció del Col·legi. Intentar que la professió pugui millorar al nostre partit judicial i gestionar els diversos serveis que oferim. A Manresa hi ha un total de 463 col·legiats, 270 dels quals exerceixen la professió en l'actualitat, alguns d'ells en empreses. Fem formació continuada perquè cada dos per tres surten lleis i reformes. Fem cursos i xerrades il·lustratives després dels horaris de despatx o al migdia. Hi ha una gran inquietud entre els advocats per estar al corrent de les novetats en el dret.

En quins aspectes pot influir el Col·legi dins del conjunt de la societat manresana?

-Deixant de banda les tasques anònimes hi ha les de justícia gratuïta, com la d'implantar-ne un expedient de forma informatitzada, l'oficina d'intermediació hipotecària, el servei d'orientació de la mediació, la participació activa en la consulta sobre el futur del Conservatori, i en general, la recerca de millores de la ciutat, ja que Manresa és el nostre client. Oferim els nostres serveis als governants que hi hagi per millorar la nostra societat i també hem de saber ser crítics si la ciutat no va bé.

Com a Col·legi d'Advocats vau avalar el resultat del referèndum del Conservatori. Com va anar?

-L'alcalde es va comprometre a escoltar la ciutat, però legalment no podia convocar un referèndum perquè encara no estava aprovada la Llei de Consultes. Així que es va buscar la fórmula que fos una entitat qui plantegés la consulta i ho pogués tirar endavant. L'alcalde Junyent ens ho va demanar i nosaltres vam fer la petició. Finalment, vam fer-ho conjuntament, perquè l'Ajuntament hi va posar les infraestructures. Ser actor en un procés participatiu, que és la base de la democràcia, és el màxim per a un advocat, en la defensa dels drets de la persona. Des d'una posició de neutralitat, vam formar part de la comissió de control i de seguiment del procediment, i vam aixecar i signar l'acta de l'escrutini.

Català a la justícia

Com valora el premi concedit al jutge Del Amo?

-Molt positivament, ja que demostra que si hi ha voluntat el català es pot fer servir en àmbit de la justícia, on utilitzant un símil esportiu encara estem a Segona Divisió. És prou vergonyós que encara avui menys del 20% de les sentències es facin en català. Del Amo és un jutge nascut a Madrid que s'ha integrat perfectament a la ciutat i parla català com la majoria de la societat on desenvolupa la feina. Va rebre el premi en nom de tots els jutges de fora arrelats a la nostra ciutat i que hi fan vida amb tota normalitat.

Què et sembla la campanya del català a la justícia?

-Recordo que antigament els jutges que feien les sentències en català rebien un plus de remuneració, que després es va treure. Per inèrcia, la majoria d'advocats presenten els escrits en castellà. Penso que cal posar-hi el coll per fer les coses en català, perquè no està en les mateixes condicions. Des de l'any passat cal fer un examen per accedir a ser advocat que s'ha de fer obligatòriament a Madrid i en castellà. Nosaltres vam oferir que es fes a Barcelona, però no hi va haver manera. Ni tan sols es respecta el que vol el futur advocat. Per altra banda, també he de dir que mai no he tingut problemes a l'hora d'expressar-me en català als tribunals.

Vas formar part de la campanya del 9-N. Quina valoració en fas?

-El 9-N vaig ser membre de la Comissió del Territori de la Catalunya Central, en què havíem de resoldre qualsevol incidència en primera instància. Érem sis membres (2 advocats, 2 politòlegs i 2 membres de l'administració), però la realitat és que no ens vam constituir mai. Aquells dies jo era fora. Aquesta Comissió fa la tasca que li encomana la Llei de Consultes i és equivalent al que en altres eleccions fa la Junta Electoral Central i la Provincial. Es tracta de validar els resultats i firmar l'acta.

És normal que un president democràticament elegit sigui imputat per haver posat les urnes?

-Per una acció política no és normal. El president no va fer altra cosa que complir amb el que anava dins del seu programa de govern. S'ha burxat fins a trobar un tipus de querrela per veure què se li pot imputar realment. S'ha admès finalment a tràmit i ara està en fase d'instrucció inicial i acabarà a l'arxiu o amb judici, però amb sentència absolutòria.

Corrupció

Per què hi ha una sensació d'impotència davant la corrupció?

-Perquè el sistema judicial no funciona. Si hi ha corrupció cal una resposta judicial clara que digui a la societat que no es pot ser corrupte. Aquesta mesura correctiva no l'hem vista de forma contundent. Potser es va aplicar en els casos de Marbella, però en la microjustícia del dia a dia no es veu. Fins ara, queda clar que administrar els diners dels altres, quan no són teus, és fàcil. Això s'ha de corregir. Contra els corruptes, cal una justícia impecable que garanteixi tots els drets de les persones. Però, realment, les instruccions han de durar tants anys? És cert que de vegades els jutges no tenen el suport adequat i necessiten els tècnics amb recursos que els puguin ajudar. Ara bé, de moment la justícia és insuportablement lenta. L'eficàcia de la justícia existeix, però l'eficiència no.

Creus honradament que la justícia és igual per a tothom?

-En el fons sí. Queda demostrat per la imputació d'un membre de la Casa Reial, la infanta Cristina. Però també és cert que falten mecanismes perquè es visualitzi aquest fet. La justícia és la gran castigada en termes pressupostaris a l'estat. S'ha invertit en l'administració recaptatòria (Agència Tributària, Seguretat Social i en el tema impositiu de les Administracions Locals), però l'Administració de Justícia continua com al segle XIX, sense els recursos del segle XXI. La Justícia sempre molesta i espanta els diversos governs de torn, tot i que hauria de ser un autèntic poder independent, però li falten els recursos que el govern li nega. Això permetria un autèntic replantejament que donaria garanties a tothom. Per exemple, un inversor estranger una de les primeres coses que mira és la qüestió de la justícia: que no hi hagi corrupció i sobretot que sigui eficient. Els casos de corrupció, el propi sistema s'encarrega d'eliminar-los i són casos molt aïllats, ja que no es coneixen casos a la justícia, en canvi tenim un índex molt baix d'eficiència. A aquesta inversió estrangera li espanta el nostre mercat, perquè si presenta una demanda al jutjat al mes de gener no té garanties que durant tot aquell any s'acabi el procediment. Falta una gran inversió i un replantejament de la justícia. Cal un pacte d'estat perquè funcioni i sigui independent. I que es visualitzi!

La judicatura ha estat el darrer bastió del feixisme espanyol?

-Diria que no perquè ja hi ha hagut un canvi generacional. Avui, en la justícia del ciutadà de base, no hi ha problema. L'Audiència Nacional i el Tribunal Suprem s'han depurat molt. Potser si que al Tribunal Constitucional s'imposen més les raons ideològiques que les pròpies de la judicatura perquè amb el pactisme polític es perd credibilitat. L'esperit inicial dels membres del Tribunal Constitucional que eren catedràtics en el seu ram, s'ha perdut. Si no tenim la percepció que la justícia és justa, és que no funciona.

Els jutges estan sotmesos a la pressió dels polítics governants i dels lobbys econòmics?

-Els jutges de la base, no. En la justícia de proximitat no hi ha cap problema. A Manresa, hi ha una fiscalia sana, treballadora i pencaire. No hi ha cap tipus de problema. Fins i tot, he estat reunit a Madrid amb la Fiscalia General de l'estat amb projectes comuns, amb qui he treballat a gust i només en puc dir meravelles, ja fossin fiscals amb tendències conservadores o liberals. Ara bé, també és veritat que en les grans esferes com la del Tribunal Constitucional fan la impressió que dius. Per culpa del comportament de les altes esferes, les bases en pateixen les conseqüències.

Mercè Pigem

Què va passar amb l'advocada Mercè Pigem?

-Era vocal del Consell General del Poder Judicial i una advocada que escoltava els seus companys i va fer bé les coses. Fa un temps va introduir la reforma que totes les persones que se separessin, si tenien un pis en comú que se'l quedava un dels dos, aquest pis no hauria de tributar impostos, si la divisió era producte de la separació. Així va promoure una esmena, per tal que no hi hagués conflicte, en el mateix procediment de separació i no haguessin d'anar a un altre

procediment diferent. En ser nomenada vocal del Consell va ser notícia perquè va portar uns diners a Andorra, amb entrada legal, però per qüestions ètiques va dimitir, quan no havia de fer-ho. En el seu cas hi va haver una flagrant vulneració dels drets fonamentals, com el de la protecció de dades que es filtren il·legalment a la premsa. Ningú respecta el dret a la intimitat que té qualsevol persona. Es tracta d'una prostitució del sistema, amb anomalies considerables sense que ningú es plantegi dimitir. Aquests casos es presenten d'alguna manera per contrarestar la pèssima gestió del PP. Els seus dirigents són capaços de destrossar persones que serveixen per salvar-se ells mateixos. Mercè Pigem era molt vàlida per aconseguir millores en la justícia, però és fulminada per interessos polítics només amb la voluntat de tancar vergonyes.

Ara que a Manresa tenim un Palau de la Justícia en condicions, el PP estatal se'l vol carregar. Com ho veus?

-És important mantenir Manresa com a ciutat judicial. El cas està actualment parat, ja que, abans de prendre possessió com a president del Consell de l'Advocacia Catalana, vam anar a veure el nou ministre de justícia, Rafael Català Polo, i em va garantir que de moment la proposta quedava en un calaix. Sí que és veritat que tant el PP com el PSOE tenen projectes de centralització dels jutjats i ens preocupa molt. Per una banda ens venen que la justícia ha d'estar a prop dels ciutadans per percebre-la millor, però per l'altra volen centralitzar-la. Manresa perdria molt pes econòmic, tant pel nombre de funcionaris com de serveis, a més de la pèrdua del tràfic d'empreses. Davant d'aquesta possibilitat el Col·legi és va mobilitzar i també vam demanar als ajuntaments de la comarca que ho fessin, com així va ser. A més vam aprovar una moció en defensa dels jutjats de pau que també es volien suprimir i van respondre favorablement a la moció en favor dels jutjats manresans. Ara la proposta ha quedat al calaix del despatx del nou ministre, però es pot posar sobre la taula en qualsevol moment. Cal recordar que Manresa té Audiència Criminal des de l'any 1883 i el Col·legi d'Advocats des del 12 de novembre de 1882, moment que coincideix amb una pujança econòmica de la ciutat.

Ens cal la independència?

-Sóc una persona catalana que sempre m'he cregut el projecte de Catalunya i segurament no havia fet militància activa de la independència, però sí que havia volgut una relació Espanya-Catalunya diferent. Actualment, com que costa molt que això sigui possible, també estic a favor de fer foc nou i tirar endavant. Institucionalment, com a representant d'advocats i pel càrrec que ocupo, sóc respectuós amb totes les maneres de pensar dins del món de l'advocacia.

Quina és la teva posició personal al respecte?

-Ve dictada pel cor i acompanyada pel cap. Reconec que sóc de la ceba. No passarà res perquè Catalunya sigui independent. El país se'n sortirà. El que és clar és que no me n'aniré a viure fora de Catalunya si som independents.

Què opines del documental *Ciutat Morta* en relació a la justícia?

-Hi ha un treball periodístic que dóna una visió determinada. Però cal tenir en compte que hi ha hagut un judici just amb una instrucció i una sentència. Que ha estat recorreguda a un tercer jutjat, amb una ampliació de la pena. Cal vigilar si realment hi ha hagut corrupcions, que haurien de sortir a la llum. El dret ja preveu que encara que hi hagi una sentència ferma es pugui revocar, però també cal tenir clar que els errors sempre s'han de demostrar. La justícia està per vigilar i corregir. No s'ha de criminalitzar tot.

Quines són les teves funcions com a president del Consell de l'Advocacia Catalana?

-Coordinar i representar institucionalment la professió entre els 14 col·legis existents. Aconseguir la justícia gratuïta a tot l'estat, fer accions conjuntes entre els col·legis en temes de formació continuada dels advocats, xerrades, deontologia, consens, normativa i millores dels projectes de llei.

El perfil

Abel Pié Lacueva neix a Manresa el 18 de gener de 1969. El seu pare, Josep M, també era

manresà i va regentar un forn de pa de la família, després va participar en diverses activitats empresarials i va regentar la botiga de comestibles de l'Avecrem, conjuntament amb la seva dona, M. Teresa, que l'ajudava. Ella provenia d'Alcalà de Ebro. És el tercer de quatre germans. Comença els estudis a la Badia Solé del carrer Campanes, des d'on passa al Lluís de Peguera on fa fins a primer de BUP; segon i tercer els cursa a l'institut Jaume Callís de Vic i el COU, de retorn a l'institut Lluís de Peguera. Es llicencia en Dret el 1996 per la Universitat Autònoma de Barcelona. S'especialitza en Dret Canònic al bisbat de Vic i el 2002 n'obté el títol per la Universitat Pontifícia de Salamanca. Actualment està acabant els estudis de Ciències Polítiques per la UOC.

Fotografies: Francesc Rubí

Comença a treballar tot ajudant a casa amb els negocis del seu pare fins que de 1986 a 1992 es dedica a ser àrbitre de bàsquet. Comença a exercir d'advocat el 1997, ho compagina amb l'estudi de pràctiques jurídiques al Col·legi d'Advocats de Sabadell, i fa de passant en un despatx de Barcelona. A Manresa fa de col·legiat generalista, on toca totes les especialitats del dret, però especialment el civil i el penal. Entra a la Junta de govern del Col·legi d'Advocats de Manresa com a diputat quart i s'especialitza en temes de noves tecnologies i de formació. En plegar Josep M. Badia, es presenta per degà i en pren possessió el 2009, càrrec per al qual és reelegit el 2013. Els 14 col·legis d'advocats que hi ha a Catalunya formen el Consell de l'Advocacia Catalana, oficialment Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, del qual és president des del 19 d'octubre del 2014, per un any. Des del 2011 és el secretari de la comissió de Noves Tecnologies del Consejo General de la Abogacía Española, format per 83 col·legis. També forma part del Tribunal Eclesiàstic de Vic, especialista en nul·litats matrimonials canòniques i defensor del vincle (equivalent al fiscal). Casat amb Roser Soler Esmet, directora de l'Escola de Dansa, s'ha afeccionat al ballet, com un art.